

Historia - Archiwa - Gdańsk

Arvid Priem

Redakcja:

Rafał Kubicki i Aniela Przywuska

współpraca Kazimierz Kozłowski, Władysław Stępnia

Skonowanie:

Paweł Tarełko, autorzy artykułów. Reprodukce fotografii, dokumentów i map z zasobu Archiwum Państwowego w Gdańsku, Oddziału w Gdyni i archiwum rodzinnego Rafała Potrzebowskiego. Autorzy ponoszą wyłączną odpowiedzialność za przestrzeganie praw autorskich do reprodukcji materiałów ilustracyjnych.

Korekta:

własna autorów

Recenzent:

Waldemar Chorążyczewski

© Copyright by Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych,
Archiwum Państwowe w Gdańsku, autorzy artykułów

ISBN NDAP: 978-83-64806-07-0

ISBN APG: 978-83-933332-3-3

Uczestnicy projektu:

Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych

Archiwum Państwowe w Gdańsku

Wydział Historyczny Uniwersytetu Gdańskiego

Wydawcy:

Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych

ul. Rakowiecka 2D, 02-517 Warszawa, tel. +48 22 565 46 00;

Archiwum Państwowe w Gdańsku, ul. Wałowa 5

80-858 Gdańsk, tel. +48 58 301 74 64

Skład, druk i oprawa: „BERNARDINUM” Sp. z o.o.

83-130 Pelplin, tel./fax +48 58 536 17 57, +48 58 536 43 76 +48 58 536 17 26

Nakład: 300 egzemplarzy

Na okładce: gmach magazynowy Archiwum Państwowego w Gdańsku wybudowany w latach 1948–1950. Stan w 1951 roku. Foto. Kazimierz Lelewicz.

SPIS TREŚCI

<i>Słowo Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych</i> <i>prof. Władysława Stępnika</i>	5
<i>Słowo dyrektora Archiwum Państwowego w Gdańsku Piotra Wierzbickiego</i>	7
<i>Słowo dziekana Wydziału Historycznego Uniwersytetu Gdańskiego</i> <i>prof. Wiesława Długokęckiego</i>	9
<i>Przedmowa</i>	11
<i>Tabula Gratulatoria</i>	13
<i>Kalendarium życia zawodowego i naukowego Czesława Biernata,</i> <i>oprac. Lidia Potykanowicz-Suda</i>	15
<i>Bibliografia prac Czesława Biernata za lata 1953–2001,</i> <i>oprac. Lidia Potykanowicz-Suda</i>	23

1. Działalność naukowa i zawodowa Czesława Biernata

<i>Wiesława Kwiatkowska, Archiwistyka w działalności naukowej Czesława Biernata</i>	43
<i>Edmund Kizik, Problematyka gospodarcza w badaniach Czesława Biernata</i>	59
<i>Rafał Kubicki, Spór archiwalny polsko-gdańsko-niemiecki i jego skutki</i> <i>– w badaniach Czesława Biernata</i>	77
<i>Józef Borzyszkowski, Profesor Czesław Biernat.</i> <i>Archiwa i archiwisści wśród historyków</i>	89
<i>Andrzej Klubiński, Holenderska archiwistyka z polskiej perspektywy</i> <i>– z dziejów modernizacyjnego nurtu współpracy międzynarodowej</i> <i>archiwistyki polskiej na łamach „Archeionu”</i>	95

Marek Stażewski, <i>Organizacja i funkcjonowanie specjalizacji archiwistycznej w Instytucie Historii Uniwersytetu Gdańskiego w latach 1972–2014</i>	107
---	-----

2. Historia

Peter Letkemann, <i>Fischwirtschaft in Danzig</i>	121
Andrzej Groth, <i>Dobra Józefa Łaszewskiego w świetle katastrofy fryderycjańskiego z 1772/1773 roku</i>	133
Aniela Przywuska, <i>Z dziejów osady Olszowiec 1731–1901 [–1973]</i>	153
Andrzej Romanow, <i>Ekonomiczne podstawy funkcjonowania polskich przedsiębiorstw prasowo-wydawniczych w Prusach Zachodnich od połowy XIX do początku XX w.</i>	159
Rafał Potrzebowski, <i>Historia II wojny światowej w pamięci rodzinnej – rejs śmierci 25 IV–5 V 1945 roku</i>	171

3. Archiwoznawstwo i źródłoznawstwo

Rafał Kubicki, <i>Znaczenie zbiorów dawnych archiwów miejskich w badaniach nad historią dominikanów w XIII–XVIII w. – na przykładzie miast Prus Krzyżackich i Królewskich</i>	189
Roman Stelmach, <i>Losy archiwaliów poklasztornych w dobie sekularyzacji klasztorów śląskich (1810–1825)</i>	207
Jolanta Musiał, <i>Źródła do badań nad inteligencją gdyńską okresu międzywojennego</i>	235
Andrzej Regliński, <i>Ewidencja ludności w przedwojennej Gdyni na podstawie akt Komisariatu Rządu oraz kartoteki meldunkowej</i>	269
Ryszard Techman, <i>Materiały źródłowe Archiwum Straży Granicznej w Szczecinie dotyczące współpracy Straży Granicznej ze Służbami Specjalnymi w okresie międzywojennym</i>	289

Katarzyna Kubicka, <i>Akta miasta Gdańska – losy wojenne i rewindykacja</i>	309
Kazimierz Kozłowski, <i>Ludzie Trójmiasta w odbudowie Pomorza Zachodniego w pierwszych powojennych latach w świetle źródeł archiwalnych</i>	323

4. Prace Archiwum Państwowego w Gdańsku

Janina Strehlau, <i>Kancelaria Państwowego Szpitala dla Psychicznie i Nerwowo Chorych w Starogardzie Gdańskim-Kocborowie w latach 1893–1939</i>	339
Elżbieta Strehlau, <i>Kancelaria Starostwa Powiatowego w Starogardzie Gdańskim w latach 1945–1950</i>	357
Stanisław Flis, „Baltic Connections” – źródła do dziejów stosunków miast bałtyckich i żeglugi na Bałtyku, 1450–1800	375
Piotr Warmbier, <i>Zastosowanie komputerów, strona internetowa i digitalizacja zasobu w praktyce Archiwum Państwowego w Gdańsku</i>	389
Piotr Wierzbicki, <i>Archiwum Państwowe w Gdańsku – budowa, odbudowa i rozbudowa w latach 1901–2014</i>	397
Marcin Kurr, Janina Strehlau, <i>Działalność pracowni naukowej Archiwum Państwowego w Gdańsku w latach 2005–2014</i>	407
Konrad Gałąska, <i>Realizacja programu KULTURA+ w Archiwum Państwowym w Gdańsku</i>	411
Jarosław Sianko, <i>Problematyka konserwacji zasobu Archiwum Państwowego w Gdańsku</i>	415
Magdalena Pac Pomarnacka, <i>Spojrzenie praktyczne na działalność pracowni konserwacji masowej Archiwum Państwowego w Gdańsku</i>	433